

Nätverket Hälsa och Demokrati

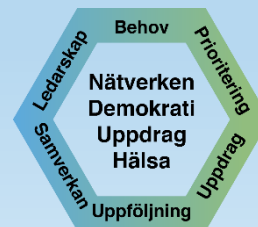
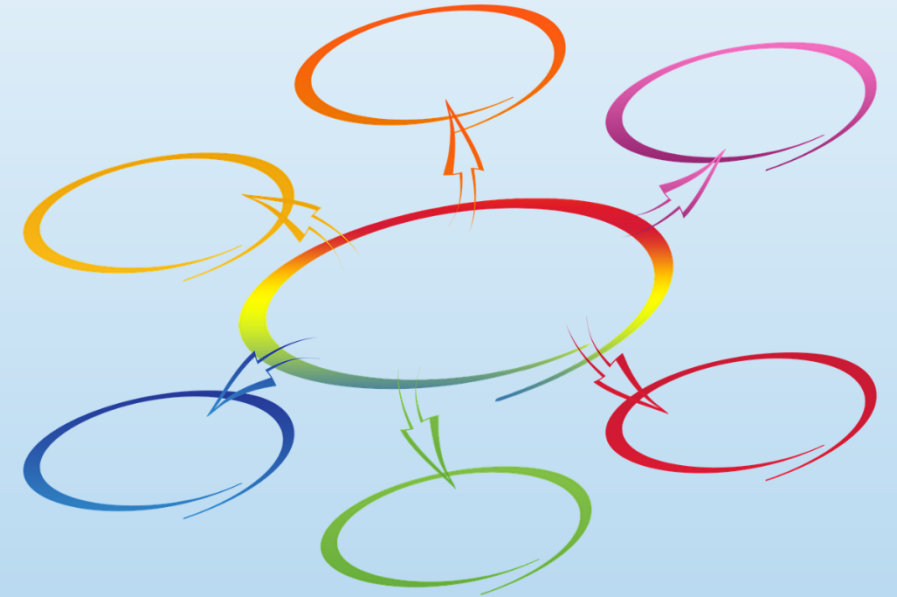
Nätverket Uppdrag Hälsa

Programförklaring och inriktning 2020 - 2023

Ledning och styrning ur ett
befolknings- och behovsperspektiv

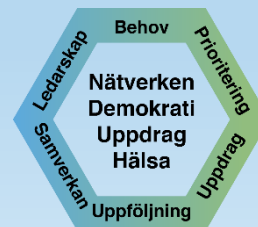
Två nätverk för en demokratiskt styrd hälso- och sjukvård

- **Nätverket Demokrati och Hälsa** för förtroendevalda med ansvar att prioritera behov.
- **Nätverket Uppdrag Hälsa** för tjänstepersoner som ger stöd med underlag och analyser i planerings- och budgeteringsprocessen
- Driver frågor om ledning och styrning av hälso- och sjukvården ur ett befolknings- och behovsperspektiv.
- Arbetar inte med direkta verksamhets- och produktionsfrågor

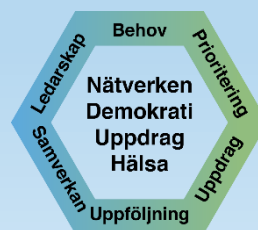
Nätverkens syfte

Nätverkens syfte är att ge förtroendevalda och tjänstepersoner ökad kunskap om ledning och styrning av hälso- och sjukvården ur ett befolknings- och behovsperspektiv

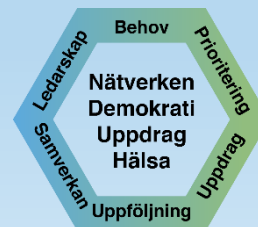
Nätverkens vision

En vård på lika villkor där de med störst behov ges företräde till vården och att förebyggande och hälsofrämjande insatser får ett ökat utrymme så att hälso- och sjukvården kan bidra till en mer jämlik hälsa

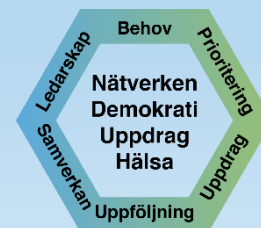
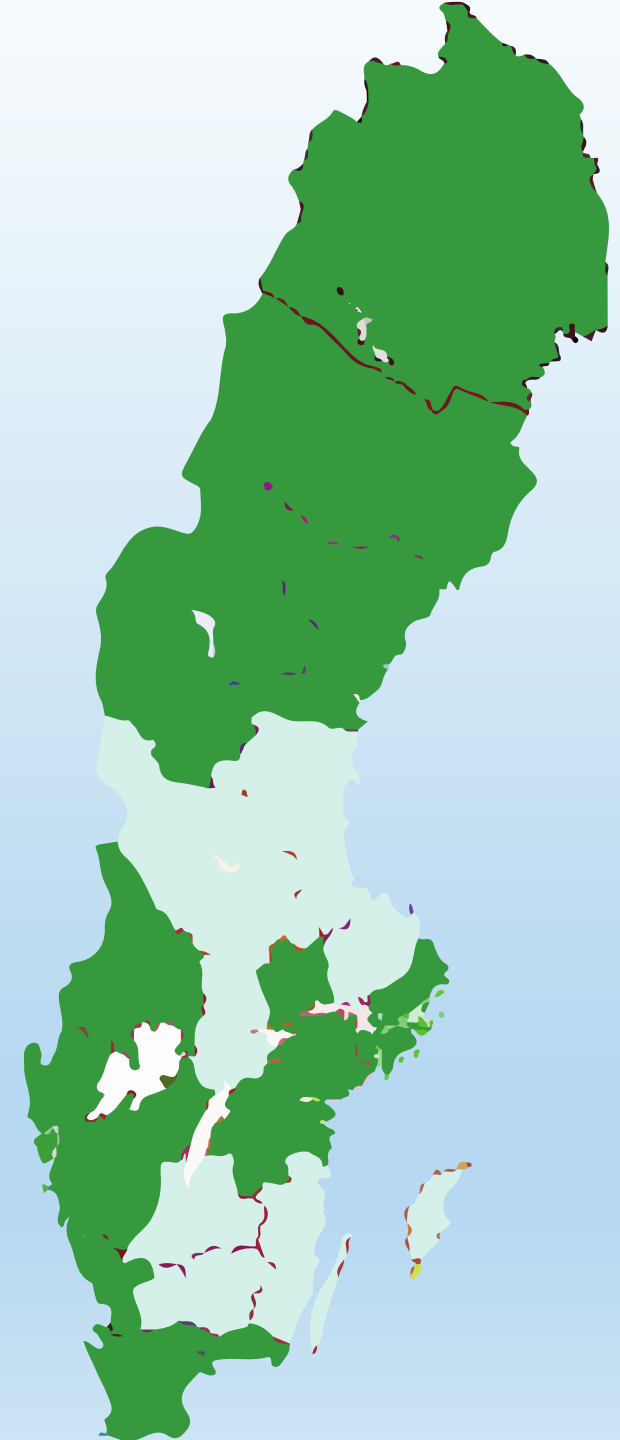
Nätverkens arbetssätt

- Nätverken erbjuder en arena där medlemmarna kan sprida erfarenheter och utveckla kontakter.
  - Seminarier
  - Utbildningar
  - Utvecklingsprojekt
- Nätverken är ett stöd och en inspirationskälla för förtroendevalda och tjänstepersoner för att underlätta spridning av kunskap i den egna organisationen.

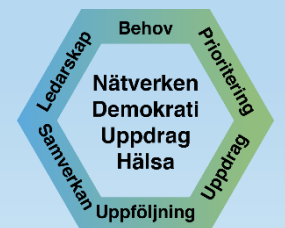
Regioner i Nätverken

- Blekinge
- Halland
- Jämtland-Härjedalen
- Norrbotten
- Skåne
- Stockholm
- Sörmland
- Värmland
- Västerbotten
- Västernorrland
- Västmanland
- Västra Götaland
- Östergötland

Våra viktigaste samverkanspartners

- Sveriges Kommuner och Regioner
- Socialstyrelsen
- Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
- Statens beredning för medicinsk och social utvärdering utvärdering (SBU)
- Prioriteringscentrum
- Nätverket Hälsofrämjande Hälso- och sjukvård (HFS)

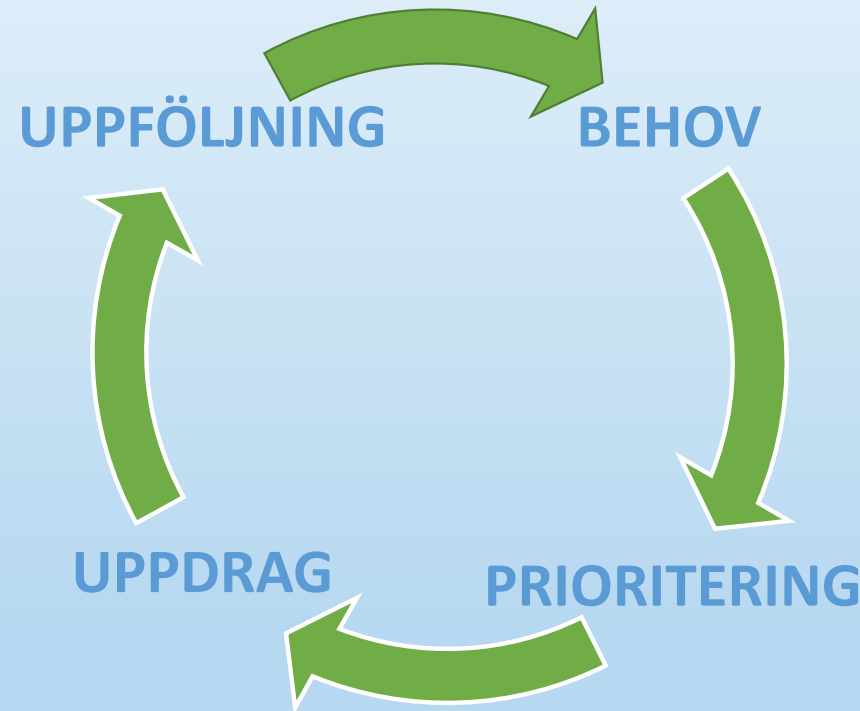
Nätverkens strategiska områden

Befolkningens hälsoläge, den självupplevda hälsan, befolkningens förväntningar och hälsoeffekter av gjorda insatser är viktiga områden att ha kunskap om.

Vi utvecklar kunskap och metoder för systematisk uppföljning och analys av data för att bedöma i vilken utsträckning befolknings behov har tillgodosetts.

Vi formulerar uppdrag utifrån prioriterade behov så att de blir tydliga och förståeliga för såväl verksamhet som för befolkning.

Vi stödjer de förtroendevalda i deras roll som uppdragsgivare genom att formulera konkreta, uppföljningsbara mål och genom att utveckla dialogformer med utförare och befolkning.

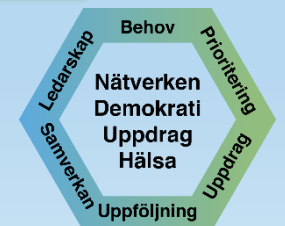

Vi beskriver behov ur ett befolkningsperspektiv för att kunna säkerställa att de med störst behov ges företräde till vården.

Vi använder relevanta kunskapsunderlag kring befolkningen och dess hälsa och utvecklar arbetssätt och kunskap för att stödja behovsstyrning.

Vi använder underlag om befolkningens behov för att prioritera och rangordna så att de med störst behov ges företräde till vården.

Vi behandlar horisontella prioriteringar mellan behovsgrupper på befolkningsnivå.

Två perspektiv

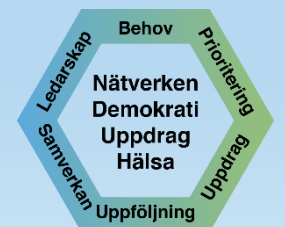
Samverkan

Samverkan behöver ske med invånare, brukare, patienter och samhällsaktörer för att samla in kunskap om befolkningens förväntningar, hälsoläge och resultat av genomförda insatser.

Ledarskap

Ett gott ledarskap är en förutsättning för att beslutska genomföras och leda till önskade resultat.

- Det politiska ledarskapet
- Tjänstepersonernas ledarskap och förhållningssätt
- Organisatoriskt ledarskap

Vi behöver olika styrformer för att nå olika mål

Styrform

Mål

Ekonomistyrning

Ekonomisk balans/vinst

Produktionsstyrning

Produktivitet

Värdestyrning

Kostnadseffektiv vård

Kunskapsstyrning

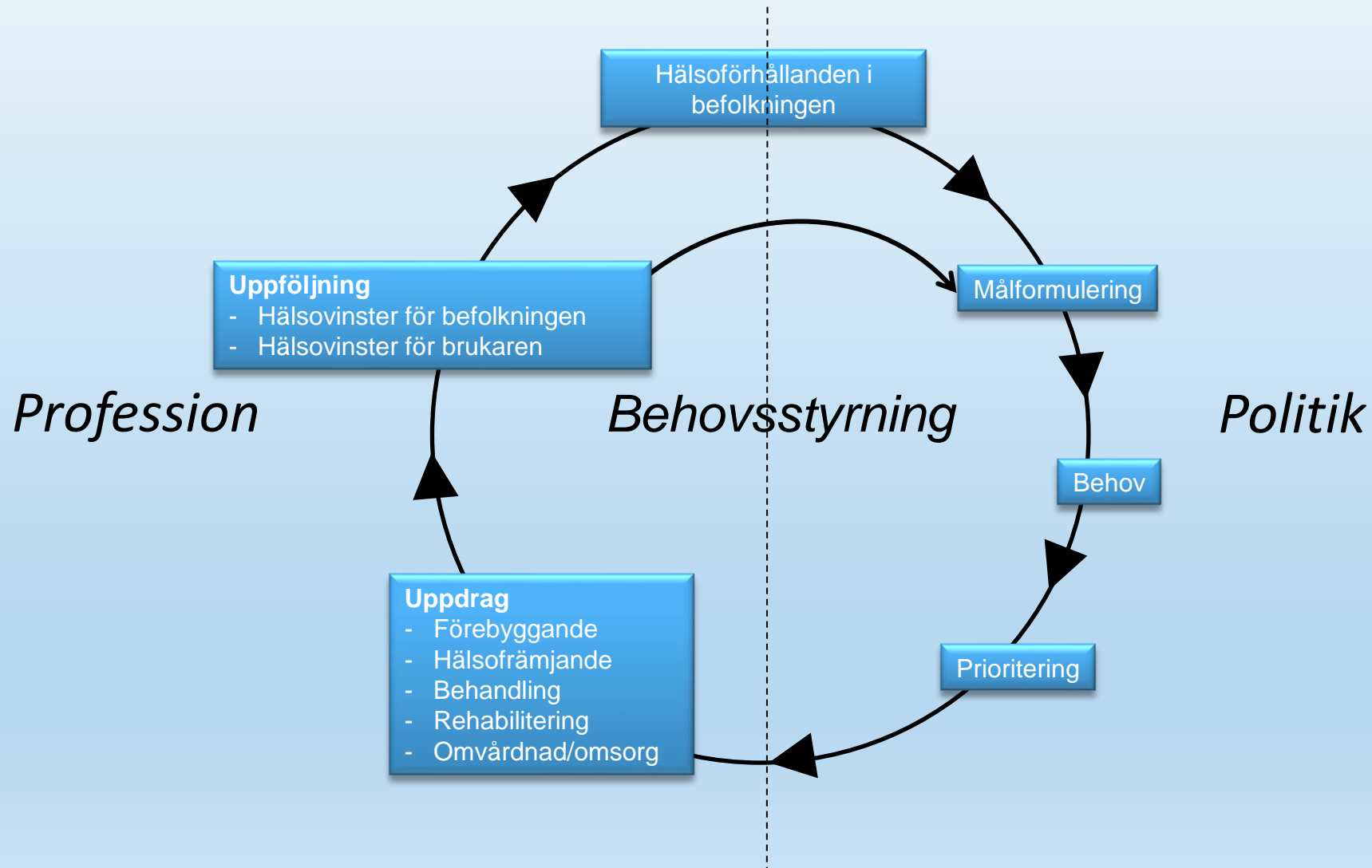
God och jämlik vård

Behovsstyrning

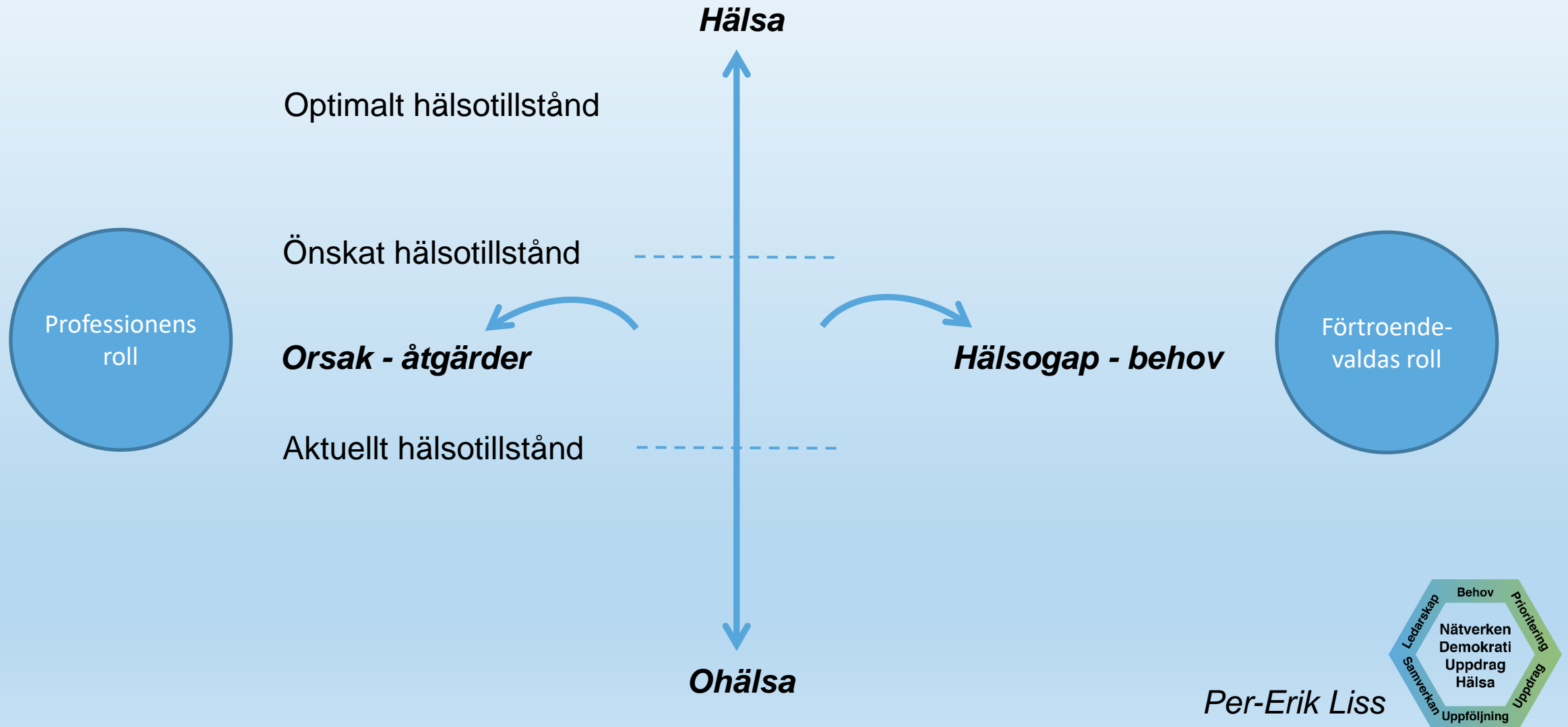

God och jämlik hälsa

En behovsbaserad styrning

Behovsmodell

Politiska eller professionella prioriteringar

Prioriteringar på befolkningsnivå

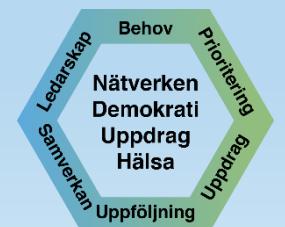
- behovsgrupper
- stora sjukdomsgrupper
- verksamhetsområden

Dessa prioriteringar görs av förtroendevalda

Prioriteringar inom ett medicinskt område

- val av behandling för en enskild patient
- att behandla en enskild patient före en annan

Dessa prioriteringar görs av professionen

Den etiska plattformen för prioriteringar i hälso- och sjukvård

- **Människovärdesprincipen**

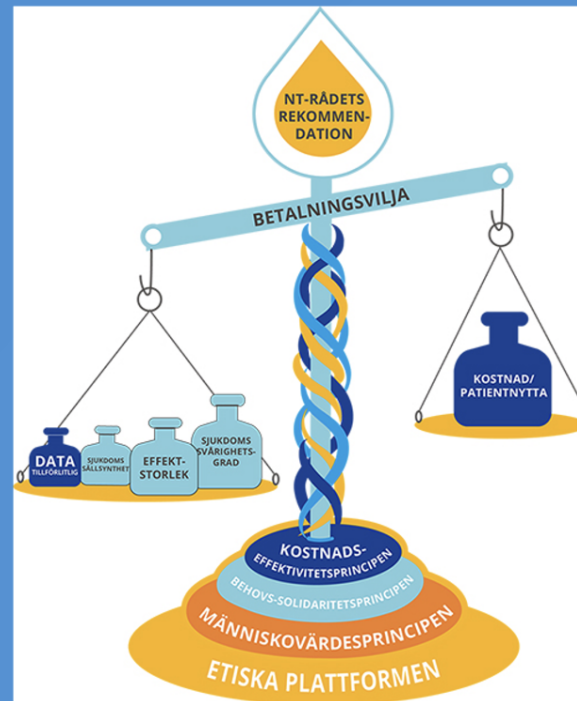
Alla människor har lika värde och samma rätt oberoende av personliga egenskaper och funktioner i samhället.

- **Behovs-solidaritetsprincipen**

Mer av vårdens resurser ska ges till de mest behövande, de med de svåraste sjukdomarna och den sämsta livskvaliteten.

Kostnadseffektivitetsprincipen

I val mellan åtgärder bör en rimlig relation eftersträvas mellan kostnad och effekt.

Exempel på riktlinjer för prioritering:

Högt prioriterad ger tillgång till mer av vårdens resurser

Alla har rätt till en bedömning

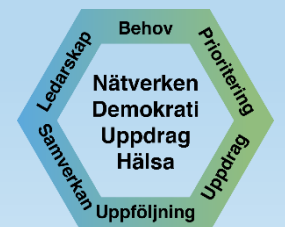
Öppna prioriteringar och demokratisk förankring

Gäller all offentligt finansierad hälso- och sjukvård

Grad av ohälsa och nytta av vårdåtgärd

Utmaningar vid utformning av uppdrag

- ⑩ Uppdraget lämnar för stort utrymme för egen tolkning
  - "Vårdenheten ska svara för att patientens behov av medicinsk service tillgodoses i en omfattning som motsvarar behovet."
- ⑩ Uppdraget är för detaljerat - "det som inte står i uppdraget görs inte"
  - Uppdrag i regelböcker för vårdval är omfattande och detaljerade
- ⑩ Uppföljning och ersättning är avgörande för vilka resultat som nås
  - Uppdraget och uppföljning av uppdraget hänger inte ihop
  - Uppdraget och ersättningen för uppdraget hänger inte ihop
- ⑩ De önskade effekterna påverkas inte bara av hälso- och sjukvården
  - Medellivslängd

Uppföljning

Letar vi under lampans sken?

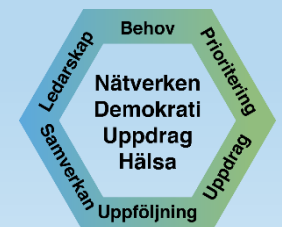
"När det som är **viktigt** är svårt att mäta,
blir ofta det som går att mäta, **viktigt**."

Sara Riggare

Uppföljning på olika nivåer

- **Har uppdragen genomförts?**
  - Uppföljning av prestationer och kostnader
  - Uppföljning av riktade eller förändrade uppdrag
- **Har patienter/brukare fått den hälso- och sjukvård de behöver för en god och jämlik vård?**
  - Uppföljning av tillgänglighet och kvalitet
  - Uppföljning av särskilda patient-/sjukdomsgrupper
- **Har hälsan förbättrats och blivit mer jämlik?**
  - Uppföljning av hälsoläge
  - Uppföljning av särskilda behovsgrupper

Reflektioner, tankar och frågor

Väl mött 23 och 24 mars

